Janakkala

Opiskeluhuoltosuunnitelma

Esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus

1.8.2026

Sisällys

1. OPISKELUHUOLTO JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT 4
1.1 Opiskeluhuollon palveluiden järjestäminen: työn- ja vastuunjako sekä yhteistyön toteuttaminen 4
1.2 Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta 4
1.3 Arvio käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista 5
1.4 Suunnitelmassa käytetyt käsitteet 6
2. OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI 7
2.1 Yhteisöllisestä opiskeluhuollosta vastaa koko koulun / päiväkodin henkilöstö 7
2.2 Oppilaitoskohtaisten yhteisöllisten opiskeluhuoltoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat 8
2.3 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa 8
2.4 Poissaolojen ehkäiseminen, seuranta ja poissaoloihin puuttuminen 9
2.5 Nivelvaiheyhteistyö 9
2.6 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus 12
2.7 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäisemisen ja käyttöön puuttuminen 12
3. JANAKKALAN KUNNAN YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON TAVOITTEET 13
3.1 Resilienssi 14
3.2 Arjen taidot 14
3.3 Osallisuus 15
3.4 Oppimisen ilo 15
3.5 Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen 15
4. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELIJAHUOLLON JÄRJESTÄMINEN 16
4.1 Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhuoltopalveluihin 16
4.2 Yksittäisen opiskelijan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen 17
4.3 Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen ja säilytys 17
4.4 Laajaan terveystarkastukseen liittyvät toimintakäytänteet 18
4.5 Opiskelijan opetuspäivän aikainen lääkitys 18
4.6 Tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä 18

5. YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN, HUOLTAJIEN SEKÄ-OPPILAITOKSISSA TYÖSKENTELEVIEN JA MUIDEN YHTEISTYÖTAHOJEN KANSSA 19
5.1 Opiskelijoiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen 19
5.2 Oppilaitoksen opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyössä 19
5.3 Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö perusopetuksen oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä 20
5.4 Yhteistyö muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa 20
5.5 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille 20
6. SUUNNITELMAT OPISKELIJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ SEKÄ KRIISISUUNNITELMA 21
6.1 Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä 21
6.2 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa 21
6.3 Turvallisuuskasvatus 22
6.4 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 22
LIITTEET 23

Opiskeluhuoltosuunnitelman 1.8.2024 on laatinut seuraava työryhmä:
Sisko Huotari, opetustoimenjohtaja
Riitta Ranta, varhaiskasvatusjohtaja
Piia Marttinen, apulaisrehtori
Satu Punkari, erityisnuorisonohjaaja
Kaisa Sihvonen, lukion opinto-ohjaaja
Anu Lamminen, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja
Outi Yli-Kovero, koulu- ja voimavaravalmentaja
Sanni Maalehto, psykologi, Oma Häme
Inka Plattonen, vastuukuraattori, Oma Häme
Opiskeluhuoltosuunnitelman 1.8.2026 on päivittänyt opiskeluhuollon ohjausryhmä.

1. OPISKELUHUOLTO JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT

1.1 Opiskeluhuollon palveluiden järjestäminen: työn- ja vastuunjako sekä yhteistyön toteuttaminen

Janakkalassa esiopetusta annetaan neljässä toimipaikassa ja perusopetusta 12 toimipaikassa sekä lukiokoulutusta kahdessa toimipisteessä. Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä Janakkalan kunnan sivistyspalveluiden ja Oma Hämeen kanssa. Janakkalan kunnan opiskeluhuoltosuunnitelma on osa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Lisäksi se kulkee rinnakkain Oma Hämeen alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman sekä alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kanssa.

Opiskeluhuollon ohjausryhmään kuuluvat varhaiskasvatuspäällikkö, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Tervakosken koulun apulaisrehtori, lukion opinto-ohjaaja, Oma Hämeen lähijohtaja(t) ja mahdollisesti työntekijä(t). Opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti 2-4 kertaa vuodessa tarpeen mukaan. Opiskeluhuollon ohjausryhmä vastaa Janakkalan kunnan opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, työn ohjaamisesta sekä arvioinnista. Opiskeluhuollon ohjausryhmän koollekutsujana toimii Tervakosken koulun apulaisrehtori. Oppilaitoskohtaista yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä johtaa rehtori tai päiväkodin johtaja.

Yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyössä huomioidaan huoltajien ja opiskelijoiden osallisuus. Heitä voidaan esimerkiksi kutsua mukaan yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä. Huoltajien ja opiskelijoiden osallisuutta vahvistetaan keräämällä mielipiteitä yhteisön toiminnasta esimerkiksi vanhempainilloissa, arviointikeskusteluissa, erilaisissa tapaamisessa sekä kyselyillä.
Yksilökohtainen opiskeluhuoltotyö tapahtuu aina yhdessä opiskelijan ja huoltajan kanssa. Lukiossa huoltajan mukana oleminen sovitaan tapauskohtaisesti.

1.2 Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta

Opiskeluhuollon tarpeen arvio perustuu psykologeja ja kuraattoreita koskeviin sitoviin mitoituksiin ja terveydenhoitajia koskeviin mitoitussuosituksiin. Opiskeluhuollon palveluissa yhtä kuraattoria kohden voi olla enintään 670 opiskelijaa ja psykologia kohden 780 opiskelijaa. Kouluterveydenhuollon osalta suositus on 460 opiskelijaa terveydenhoitajaa kohden sekä yksi lääkäri 2100 opiskelijaa kohti. Vastaavat luvut toisen asteen osalta ovat yksi terveydenhoitaja 570 opiskelijaa kohden ja yksi lääkäri 1800 opiskelijaa kohden.

Lisäksi Janakkalan kunta on palkannut kolme koulu- ja voimavaravalmentajaa. Tarve tällaiselle uudenlaiselle työnkuvalle nousee esimerkiksi viimeisimmistä kouluterveyskyselyistä sekä muista tilastoista (esim. koulupoissaolot). Opiskeluhuollon kokonaistarpeen arvioinnista hyödynnetäänkin kouluterveyskyselyn tuloksia, opetuksen järjestämiseen liittyviä tilastoja sekä muita lasten ja nuorten hyvinvointia kuvaavia seurantatietoja.

1.3 Arvio käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista

Arvio henkilötyövuosista opiskeluhuollon osalta perustuen yllä oleviin sitoviin mitoituksiin ja mitoitussuosituksiin:

Terveydenhoitaja	4 htv
Lääkäri	1,00 htv
Kuraattori	3,7 htv
Psykologi	3,8 htv

Liite 1: Opiskeluhuollon tiedote esioppilaiden huoltajille
Liite 2: Opiskeluhuollon ohje esiopetuksen henkilöstölle

1.4 Suunnitelmassa käytetyt käsitteet

Opiskelija	Kaikki esiopetuksen, perusopetuksen tai 2. asteen piirissä opiskelevat lapset ja nuoret
Oppilaitos	Esiopetustoimipaikka, peruskoulu tai 2. asteen oppilaitos
Oppimisen ja koulunkäynnin tuki	Opiskelijalle annettavaa opetussuunnitelmassa kuvattua tukea. Tuen tasot ovat ryhmäkohtainen tai lapsi-/oppilaskohtainen tuki. Tukea annetaan niin kauan kuin se on tarpeellista. Lukiokoulutuksessa opiskelevalla opiskelijalla on oikeus saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea tarpeidensa mukaisesti. Taustalla voi olla kielellisiä erityisvaikeuksia tai muita oppimisvaikeuksia. Tuen tarvetta arvioidaan säännöllisesti opintojen edetessä.
Opiskeluhuolto	Opiskeluhuolto on oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään opiskelijan edellytyksiä oppia, voida hyvin ja kokea sosiaalista hyvinvointia. Opiskeluhuolto painottuu ennaltaehkäisevään työhön, jolla edistetään yhteisön hyvinvointia ja opiskelijoiden osallisuutta. Opiskeluhuolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan koko oppilaitosta tukevaa yhteisöllistä työtä, jonka tavoitteena on hyvinvoiva yhteisö terveellisessä ja turvallisessa ympäristössä. Jokaisella oppilaitoksessa työskentelevällä on velvollisuus edistää opiskelijoiden ja koko oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia koulu- tai opiskeluterveydenhuollon palveluita, kuraattori- tai psykologipalveluita sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa.

2. OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI

2.1 Yhteisöllisestä opiskeluhuollosta vastaa koko koulun / päiväkodin henkilöstö

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. ~~Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat.~~ Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. (Oppilas- ja opiskelijahuolto laki 1287/2013, 4 §)

Kuva THL

Yhteisöllisen opiskeluhuollon tarkoituksena on tukea ja edistää koko oppilaitoksen hyvinvointia toimintakulttuurin ja ennaltaehkäisevien käytänteiden kautta. Terveellinen ja turvallinen opiskeluympäristö ovat opiskelijoiden hyvinvoinnin edellytyksiä. Jokaisella

oppilaitoksessa työskentelevällä on velvollisuus edistää opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa.

Opiskeluhuoltotyö pohjautuu lakiin. Esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa noudatetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolakia (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).

2.2 Oppilaitoskohtaisten yhteisöllisten opiskeluhuoltoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Oppilaitosten yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään kuuluvat rehtori sekä päiväkodin johtaja/vastuuopettaja, oppilaanohjaaja yläkouluissa ja lukiossa, erityisopettaja, kuraattori, koulu- ja voimavaravalmentaja, psykologi ja terveydenhoitaja sekä säännöllisesti myös huoltajien edustaja. Tarpeen mukaan kokouksiin voivat osallistua opiskelija/opiskelijakunnan edustaja tai ohjaava opettaja, opettajakunnan edustaja, turvallisuusvastaava, nuorisotyöntekijä ja muita asioiden käsittelyssä tarvittavia henkilöitä. Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kokoontuu alakouluilla vähintään kerran kuukaudessa sekä yläkouluilla ja lukiossa vähintään kerran periodissa. Esiopetus (päiväkodin johtaja, kveo, tarvittaessa esiopettajien edustaja) kutsutaan alakoulujen yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään tarpeen mukaan, mutta vähintään kerran lukukaudessa. Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän koolle kutsumisesta, kokousten johtamisesta ja toiminnasta tiedottamisesta vastaa rehtori.

2.3 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Oppilaitosten kaikilla jäsenillä on oikeus turvalliseen opiskelu- ja työympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen turvallisuuden takaaminen ja ylläpitäminen. Tarkoituksenmukaiset, turvalliset ja terveelliset fyysiset tilat ovat merkittävä osa opiskelijoiden hyvinvoinnin ja oppimiskyvyn ylläpitoa ja edistämistä. Fyysistä turvallisuutta edistetään huolehtimalla opetustiloihin, opetusvälineisiin, opetustilanteisiin, ulkoiluihin, välitunteihin sekä oppilaitosyhteisön ulkopuolella tapahtuvaan opetukseen liittyvistä turvallisuustekijöistä.

Oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastukset toteutetaan neljän vuoden välein (Terveydenhuoltolaki 1326/2010). Tarkastuksissa on mukana useita eri alojen ammattilaisia.

Työterveyshuolto tekee työpaikkaselvityksiä päiväkoteihin ja kouluihin 5 vuoden välein. Työterveyshuollon toiminta perustuu työpaikkaselvityksissä todettuihin työpaikan terveyteen ja turvallisuuteen liittyviin riskeihin, vahvuuksiin ja tarpeisiin. Työpaikkaselvityksessä on mukana työterveyshoitaja, kunnan työsuojeluvaltuutettu, työpaikan esihenkilö ja työntekijöiden edustajat. Työterveyshuolto tekee työpaikkaselvityksestä raportin, joka

sisältää johtopäätökset työn ja työolosuhteiden terveydellisestä merkityksestä ja merkityksestä työkyvylle sekä toimenpide-ehdotuksia havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Työnantaja toteuttaa ehdotetut toimenpiteet mahdollisuuksiensa mukaan.

Oppilaitosten (koulut ja päiväkodit) turvallisuussuunnitelma, järjestyssäännöt, suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä löytyvät lukuvuosisuunnitelmista / turvallisuussuunnitelmista. Esiopetukseen on laadittu kiusaamisen ennaltaehkäisemisen materiaali henkilöstölle työn tueksi. Perusopetuksessa on käytössä Kiva-koulu -kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma.

2.4 Poissaolojen ehkäiseminen, seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Opiskelijan koulunkäyntikyvyn tukemisen ja poissaolojen ennaltaehkäisyn kannalta on erityisen tärkeää, että oppilaitoksissa seurataan ja tilastoidaan poissaoloja. Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus seurata opiskelijan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista opiskelijan huoltajalle. Oppilaitoksen tehtävänä on tukea opiskelijoiden opetukseen osallistumista yhdessä muiden ammattilaisten ja huoltajien kanssa ja tämä tapahtuu ennaltaehkäisevästi panostamalla opiskelijoiden hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen. Oppilaitoksissa voidaan kartoittaa poissaolojen syitä ja taustatekijöitä erilaisten lomakkeiden avulla.

Liite 3: Esiopetus: Esiopetuksen poissaolon portaat
Liite 4: Perusopetus: Säännöllisen koulunkäynnin tukemisen ja turvaamisen malli
Liite 5: Lukio: Säännöllisen opiskelun tukemisen ja turvaamisen malli Janakkalan lukiossa

2.5 Nivelvaiheyhteistyö

Tuen jatkumiseen kiinnitetään erityisesti huomiota siirtymävaiheissa opiskelijan siirtyessä esiopetuksesta alakouluun, alakoulusta yläkouluun, yläkoulusta toiselle asteelle ja toiselta asteelta jatko-opintoihin sekä opiskelijan vaihtaessa oppimisyhteisöstä toiseen. Kaikissa siirtymävaiheissa tiedonsiirrossa korostuvat ohjaus sekä avoin yhteistyö opiskelijan ja huoltajan kanssa. Pedagoginen asiantuntemus ja opettajien sekä muiden tuen ammattihenkilöiden monialainen yhteistyö opiskeluhuollon kanssa ovat tärkeitä tuen tarpeen havaitsemisessa, arvioinnissa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Yhteistyöhön kulloinkin osallistuvat ammattihenkilöt harkitaan tapauskohtaisesti. Tarvittavan opiskeluhuollollisen tiedon siirtämisestä siirtymävaiheissa huolehtivat opiskeluhuollon työntekijät omien asiakkaidensa osalta. Tiedonsiirto tehdään yhteistyössä opiskelijan ja huoltajien kanssa. Tavoitteena on siirtää opiskelun kannalta olennainen tieto opiskelijan etu huomioiden. Opiskeluhuollon monialainen yhteistyö on erityisen tärkeää tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden siirtymävaiheissa.

Esioppilaan siirtyessä kouluun tiedon siirtämisellä on suuri merkitys lapsen turvallisuuden tunteen ja hyvinvoinnin kannalta. Kevätlukukaudella esiopettajat kirjaavat Wilmaan lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan ja tarpeen mukaan lapsikohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan pedagogisen toiminnan tavoitteiden ja toimenpiteiden arvioinnin sekä muut lapsen esiopetukseen liittyvät asiat.

Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja oppilaitoksen erityisopettajat tekevät tiivistä yhteistyötä nivelvaiheessa esiopetuksesta perusopetukseen. Oppilaitoksen erityisopettaja osallistuu tukea saavien lasten esiopetuspalavereihin lukuvuoden aikana erikseen sovitusti. Lisäksi rehtorit voivat kutsua konsultoivia varhaiskasvatuksen erityisopettajia oppilaitoksen yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmän tapaamiseen. Tiedon siirtämisen tavoitteena on, että keskeinen tieto lapsen kehitykseen ja oppimisen liittyvistä huomioista siirtyy varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun. Sujuva tiedonsiirto varmistaa lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuen jatkumon. Lapsikohtaista tukea saaville lapsille järjestetään tarpeen mukaan monialainen siirtopalaveri yhdessä huoltajien kanssa. Esiopetuksen oppimissuunnitelmat ovat Wilmassa tulevan luokanopettajan ja eritysopettajan luettavissa.

Monikielisten lasten kohdalla kieli- ja kulttuuriasioiden tiedonsiirtämiseksi esiopettaja järjestää keväällä tarvittaessa monialaisen siirtopalaverin. Valmistavan luokan tulevien oppilaiden valinnassa korostuu yhteistyö esiopetuksen ja valmistavan luokan opettajan kesken. Oppilaiden valinnassa ja valmistavan opetuksen tarpeen selvittämisessä on tärkeää saada tietoa siitä, millaiseksi lapsen kielitaito on havaittu esiopetuksessa. Esiopetuksen loppuvaiheessa valmistavan luokan opettaja voi käydä arvioimassa tulevan oppilaan kielitaitoa esiopetusryhmässä ja arvioida yhteistyössä esiopetuksen opettajan kanssa oppilaan kielitaitoa koulun opetuskielen taitojen eli suomen kielen näkökulmasta. Valmistavan luokan opettaja osallistuu myös mahdollisiin siirtopalavereihin ja voi tavata oppilaan huoltajia ja muita tarpeellisiksi katsottavia tahoja esiopetusvuoden aikana. Valmistavan luokan opettaja voi lisäksi osallistua jo esiopetusvuoden aikana esiopetusryhmien toimintaan esimerkiksi erilaisten yhteistöiden ja joustavan opetustoiminnan kautta.

Liite 6: Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vuosikello

Siirtyminen kuudennelta seitsemännelle luokalle edellyttää oppilaitosten henkilöstön suunnitelmallista yhteistyötä, opetuksen kannalta tarpeellisen tiedon siirtämistä sekä oppimisympäristöjen, toimintatapojen ja ohjaavien asiakirjojen tuntemista. Kodin ja oppilaitoksen välisen vuorovaikutuksen merkitys korostuu siirtymävaiheessa. Siirtymä tarkoittaa opiskelijoille usein uuteen ryhmään sopeutumista, uusiin opettajiin ja ympäristöön tutustumista sekä uusien työskentelytapojen ja arviointikäytäntöjen kohtaamista. Tällöin on tärkeää, että kotona ja oppilaitoksissa huolehditaan opiskelijoiden mahdollisuudesta tuntea olonsa turvalliseksi samalla kun heitä

rohkaistaan uusien asioiden kohtaamiseen. Vastuu omasta opiskelusta lisääntyy ja monet tulevaisuuteen vaikuttavat valinnat tulevat ajankohtaisiksi. Opiskelijoiden kuunteleminen ja arvostaminen sekä heidän osallisuutensa omista asioista ja valinnoista päättämiseen on tärkeää.

Siirtopalaverit järjestetään erityisopettajan koollekutsumana ja niihin osallistuvat yläkoulun erityisopettajat ja opinto-ohjaajat sekä alakoulusta laaja-alainen erityisopettaja, luokanopettajat sekä erityisluokan opettaja. Teemoina siirtopalavereissa ovat pääasiallisesti tuen tarpeet, mahdolliset haasteet sekä luokkasijoittelut. Janakkalan kunnan alakoulun ja yläkoulun suunnitelmallista yhteistyötä ohjaa vuosikello.

Liite 7: Alakoulusta yläkouluun, yhteistyön vuosikello

Lukiossa nivelvaiheyhteistyön koordinoinnista vastaa lukion opinto-ohjaaja. Yhteistyötä tehdään perusopetuksen lähettävien oppilaitosten opinto-ohjaajien, erityisopettajien ja luokanvalvojien kanssa sekä tarvittaessa myös muiden ammattilaisten kanssa opiskelijoidemme tuen tarpeen selvittämiseksi ja saadaksemme opiskelijoiden opintojen etenemisen ja hyvinvoinnin kannalta välttämättömät tiedot. (714/2018 28 §, Lops 2021.) Kutsumme tuen tarpeen vaatiessa opiskelijan ja huoltajat yhteiseen tapaamiseen lukion opintojen alkaessa. Lupa tiedonsiirtoon nivelvaiheessa pyydetään opiskelijalta ja huoltajalta.

Liite 8: Esi- ja perusopetus: Tiedonsiirtolupalomake
Liite 9: Lukio: Tiedonsiirtolupalomake

Toiselle asteelle siirryttäessä perusopetuksen oppilaanohjaajat tekevät vahvaa yhteistyötä kotien lisäksi etsivän nuorisotyön kanssa. Ilman opiskelupaikkaa jääneiden kanssa tehdään välittömästi yhteishaun tulosten tultua tarvittavia lisähakuja ja heidän kanssaan työskennellään aktiivisesti niin kauan, kunnes opiskelupaikka löytyy lukiosta, ammatillisesta oppilaitoksesta tai TUVAlta. Etsivä nuorisotyö jatkaa perheen kanssa työskentelyä peruskoulun oppilaanohjauksen jälkeen siten, että palveluihin ei tule katkoksia. Kaikessa pudokastyössä tehdään myös tiivistä yhteistyötä kotien sekä etsivän nuorisotyön kanssa.

Opiskeluhuollon konsultaatiot ja kannanotot oppilaskohtaiseen tukeen liittyen

Hyvinvointialue ja kuntien sivistystoimien hallinnot ovat yhdessä linjanneet seuraavaa:

Jos oppilasta ollaan siirtämässä oppilaskohtaiseen tukeen käyttäytymisen tai koulunkäynnin haasteiden vuoksi (esim. runsaat poissaolot), konsultoidaan aina opiskeluhuollon kuraattoria, psykologia tai terveydenhoitajaa. Konsultaation tulos kirjataan ”Muut arvioon/suunnitelmaan osallistuneet” -kohtaan, kuka oli ”monialaistaja”.

Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama yhden tai useamman oppiaineen opetus pienryhmässä (enemmän kuin puolet oppiaineen tunneista tuki 2/3): tukimuotoon siirtymisen tueksi suositellaan monialaista yhteistyötä ja esimerkiksi psykologin kannanottoa.

Erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa -tukimuotoon siirtyminen edellyttää monialaista yhteistyötä, kun suunnitellaan kokoaikaista erityisluokkaopetusta.

Oppiaineen rajaaminen edellyttää aina psykologin konsultointia. Myös hoitavan tahon kannanotto on riittävä ilman psykologin puoltoa. Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä edellyttää lääkärin kannanottoa. (Huom. esim. ruotsin kielestä vapauttaminen ei perustu terveydellisiin syihin). Lääkärin teksti potilastietojärjestelmään "Puoltaa oppilaan vapauttamista…". Terveydenhoitaja toimittaa kyseiselle luokanopettajalle tai luokanvalvojalle tiedon esimerkiksi Wilman kautta. Kirjataan päivämäärä ja kirjauksen antaja.

2.6 Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Tapaturmien ehkäiseminen on koko henkilöstön vastuulla. Turvallisuuden edistämisessä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden ennaltaehkäisyssä noudatetaan turvallisuutta ohjaavaa lainsäädäntöä. Oppilaitosten turvallisuussuunnitelmissa on tarkemmat ohjeet.

2.7 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäisemisen ja käyttöön puuttuminen

Janakkalan kunnassa tehdään päihdekasvatustyötä opetussuunnitelman mukaisesti esiopetuksesta toiselle asteelle. Ehkäisevän päihdetyön näkökulmasta jokaisen aikuisen tehtävänä on toimia läsnä olevana ja luottamuksellisena kuuntelijana, kannustajana ja oppilaitoksen arjen viihtyvyyden turvaajina. Aikuisten tehtävänä on valvoa päihteettömyyttä sekä ottaa tarvittaessa päihteet puheeksi lasten ja nuorten kanssa. Jokaisessa kunnan oppilaitoksessa on myös tehty järjestyssäännöt, jotka kieltävät päihteiden käytön ja hallussapidon oppilaitosympäristössä.

Kotien ja oppilaitosten tukena päihdekasvatustyössä sekä varhaisessa puuttumisessa on tiiviisti Janakkalan kunnan nuorisopalvelut. Nuorisotilat Satama ja Varikko ovat avoinna useampana iltana viikossa yläkoululaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Toukokuussa nuorisotilat ovat avoinna myös kuudesluokkalaisille. Valtakunnallisella ehkäisevän päihdetyön viikolla (viikko 45) nuorisopalvelut järjestävät yläasteikäisille ja lukiolaisille erilaista toimintaa viikon aiheeseen liittyen, toiminta pohjautuu kyseisen vuoden valtakunnalliseen teemaan. Nuorisopalvelut pitävät myös kaikille Janakkalan kunnan 6. luokkien opiskelijoille päihdekasvatustunnit vuosittain.

Kunnan erityisnuorisonohjaaja tekee myös lakisääteistä etsivää nuorisotyötä. Se on vakiinnuttanut roolinsa nuorten ennaltaehkäisevänä palveluna ja nopean reagoinnin avunsaannin kanavana erilaisissa nuoruuden haasteissa. Päihteistä keskustelu nuorten kanssa ja nuorten päihdekokeiluihin puuttuminen ovat osa erityisnuorisotyön arkea nuoria kohdatessa. Erityisnuorisonohjaaja tekee vahvaa yhteistyötä muun muassa sosiaali-, päihde- ja mielenterveyspalvelujen kanssa.

Nuorten päihteiden käyttöä selvitetään kouluterveyskyselyin sekä seudullisella päihdetilannekyselyllä. Vastausten perusteella voidaan tunnistaa ajankohtaiset ilmiöt sekä kohdentaa toimia niiden mukaisesti. Huolen herätessä lapsen tai nuoren päihteiden käytöstä oppilaitosten henkilökunta sekä perheet voivat hakea apua muun muassa ~~koulu~~kuraattorilta, terveydenhoitajalta, ~~koulu~~psykologilta ja erityisnuorisonohjaajalta.

Liite 8: Janakkalan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma

3. JANAKKALAN KUNNAN YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON TAVOITTEET

Yhteisöllisen opiskeluhuollon keskeisiksi tavoitteiksi lukuvuosille 2026-2028 on valittu arjen taitojen vahvistaminen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen, osallisuuden lisääminen ja oppimisen ilon vahvistaminen. Lisäksi haluttiin tuoda alatavoitteiksi kiusaamisen ennaltaehkäisy ja kiusaamiseen puuttuminen, ruokakasvatus ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Kaiken pohjaksi, mutta näkyville, haluttiin nostaa turvallisemman tilan periaatteet sekä psyykkinen, sosiaalinen ja fyysinen turvallisuus. Tavoitteita tarkastellaan syksyllä 2027 ja tarvittaessa päivitetään.

Ahdistuneisuuden tunne vaivaa huomattavan useaa janakkalalaista lasta ja nuorta. Ahdistus voidaan nähdä yläkäsitteenä negatiivisille tunteille kuten jännitys, pelko, stressi, levottomuus ja huolestuneisuus. Negatiiviset tunteet ja ahdistus kuuluvat lievänä ja ajoittaisina normaaliin elämään. Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden kautta pyrimme vaikuttamaan opiskelijoiden taitoihin ja kykyihin selvitä ahdistuksen tunteiden kanssa.

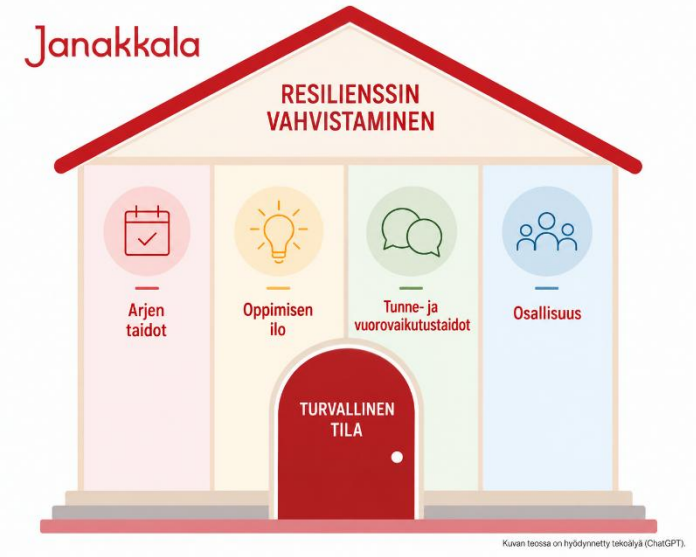
Kunkin oppilaitoksen toimintamalli tavoitteiden saavuttamiseksi löytyy oppilaitoksen lukuvuosisuunnitelmasta. Lisäksi yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyöskentelyssä tartutaan oppilaitosympäristössä nouseviin ajankohtaisiin aiheisiin yhteisön jäsenten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

3.1 Resilienssi

Resilienssillä tarkoitetaan selviytymiskykyä, tokenemistaitoja ja pärjäävyyttä. Resilienssi kasvaa iän myötä, kun ihmiselle kehittyy taitoja, joiden avulla useimpia jatkuvasti toistuvia vastoinkäymisiä on helpompi käsitellä. Näitä ovat esimerkiksi stressinsietokyky, ongelmanratkaisukyky, joustavuus, itsesäätelykyky, optimismi sekä kyky hakea apua. Sekä yksilön että ryhmän resilienssiä voidaan vahvistaa. Janakkalassa resilienssin vahvistaminen on yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön ytimessä. Resilienssiä pyritään vahvistamaan erityisesti tukemalla lasten ja nuorten arjen taitoja, osallisuutta, tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä oppimisen iloa.

Janakkalan kunnan nuorisopalvelut ovat tehneet suunnitelman resilienssin vahvistamiseksi varhaiskasvatuksesta nuoriin aikuisiin.

Liite 9: Janakkalan resilienssin vahvistamisen malli

3.2 Arjen taidot

Arjen taidot ovat fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ja toimintakykyä tukevia taitoja. Janakkalassa lapsia ja nuoria ohjataan ymmärtämään terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkitystä ja löytämään konkreettisia keinoja - arjen taitoja - niiden vaalimiseksi. Oppimisen ja hyvinvoinnin kulmakiviä ovat liikunnallisen elämäntavan edistäminen, uni, opiskelupäivän aikaiset tauot ja ruokakasvatus. Lisäksi ystävät, perhe,

harrastusryhmät ja muut sosiaaliset verkostot rakentavat onnellista ja merkityksellistä elämää. Lapsia ja nuoria ohjataan elämäntapoihin, joihin kuuluvat itselle merkityksellinen kulttuuri sekä teknologian vastuullinen ja eettinen käyttö. (EOPS 2014, POPS 2014, LOPS 2019)

3.3 Osallisuus

Janakkalassa lapsille ja nuorille mahdollistetaan osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Heille mahdollistetaan kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta omassa opetusryhmässä, oppilaitoksessa ja sen lähiympäristössä sekä erilaisissa verkostoissa. Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla mahdollisuutta vaikuttaa omaan lähiympäristöön. Tavoitteena on myös tukea opiskelijoiden kasvua aktiivisiksi kansalaisiksi. (EOPS 2014, POPS 2014, LOPS 2019)

3.4 Oppimisen ilo

Janakkalan kunnassa on tavoitteena ylläpitää ja vahvistaa lasten ja nuorten oppimisen iloa. Tavoitteena on yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön avulla lisätä lasten ja nuorten fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä viihtyvyyttä varhaiskasvatuksessa ja oppilaitosympäristössä. Jokainen oppimisympäristöissä työskentelevä aikuinen kohtaa lapset ja nuoret kunnioittavasti ja lapsilähtöisesti vahvistaen psykologista turvallisuutta ympärillään sekä pyrkien aktiiviseen vuorovaikutukseen lasten ja nuorten kanssa. Tavoitteena on ohjata oppimista niin, että kannustava palaute antaa tilaa opiskelijan aktiivisuudelle, uteliaisuudelle ja tiedonjanolle. Kannustava palaute vahvistaa opiskelijan minäpystyvyyttä ja oppimaan oppimisen taitoja. Lapsilähtöisyys ja kannustavuus oppimisen ohjaamisessa mahdollistaa opiskelijan aktiivisuuden, uteliaisuuden, tiedonjanon, luovuuden sekä motivaation heräämisen.

3.5 Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen

Tunnetaidoilla tarkoitamme kykyä kohdata, tunnistaa, nimetä, ilmaista ja säädellä omia tunteitamme sekä tunnistaa tunteita myös toisissa. Tunne- ja vuorovaikutustaidot auttavat käsittelemään omia tunteitamme sekä ymmärtämään tunteita itsessä ja toisissa. Omien tunteiden tunnistamisen kautta lapsen/nuoren on mahdollista oppia säätelemään tunnetilojaan joustavasti. Tunteiden tunnistaminen ja nimeäminen tukevat lasta/nuorta tunnekokemustensa säätelyssä sekä sovittamisessa tilanteiden mukaisiin tarpeisiin.

Janakkalan kunnassa opetus- ja kasvatushenkilöstö toimii tunnekasvattajina auttaen lapsia ja nuoria nimeämään, säätelemään omia tunteitaan sekä tunnistamaan toisten tunteita. Tunnetaidot liittyvät kiinteästi vuorovaikutustaitoihin ja ne kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Kyky tunnistaa toisen tunteita tukee sujuvaa vuorovaikutusta toisten kanssa. Tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat tärkeitä taitoja

arjessa, leikissä, opiskelussa ja ihmissuhteissa. Arki varhaiskasvatuksessa ja oppilaitoksissa tarjoaa jatkuvasti mahdollisuuksia harjoitella vuorovaikutustaitoja turvallisesti aikuisen tuella.

3.6 Turvallisempi tila

Turvallisemman tilan tavoitteena on, että jokainen lapsi, oppilas ja aikuinen kokee olevansa hyväksytty, arvostettu ja turvassa yhteisössä. Turvallisemman tilan periaatteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan ja esiopetuksessa ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaan. Periaatteet tehdään näkyviksi ja niistä keskustellaan henkilöstön, lasten ja oppilaiden kanssa lukuvuoden aikana. Henkilöstö sitoutuu puuttumaan epäasialliseen kohteluun ja edistämään yhdenvertaista toimintakulttuuria.

Liite 12: Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhuolto
Liite 13: Perusopetuksen yhteisöllinen opiskeluhuolto
Liite 14: Lukion hyvinvoinnin vuosikello
Liite 15: Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteet 2026 – 2028
Liite 16: Turvallisemman tilan periaatteet

4. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELIJAHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

4.1 Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhuoltopalveluihin

Opiskelija voi hakeutua opiskeluhuoltopalveluihin itse tai huoltaja voi ottaa yhteyttä opiskeluhuollon työntekijöihin alaikäisen lapsensa puolesta ja pyytää hänelle tapaamista. Oppilaitoksen henkilökunta voi myös suositella opiskelijalle opiskeluhuoltopalveluita sekä muut yhteistyötahot voivat ohjata opiskelijaa opiskeluhuollon palveluihin. Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta. Alaikäisellä opiskelijalla on myös oikeus tavata ~~koulu~~kuraattoria tai psykologia huoltajan tietämättä ja kieltää antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalle. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Oppilaitoksen työntekijän arvioidessa opiskelijan tarvitsevan opiskeluhuollon palveluja, tulee hänen olla viipymättä yhteydessä opiskeluhuollon terveydenhoitajaan, kuraattoriin tai psykologiin. Yhteydenotosta on annettava tieto opiskelijan huoltajalle tai lailliselle edustajalle, ellei lainsäädäntö tai opiskelijan toivomukset tätä estä ikä- ja kehitystaso huomioiden. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 16§)

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. (Finlex, Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013). Vastuu asian kiireellisyyden arviosta on aina opiskeluhuollon työntekijällä. Määräajat eivät koske psykologin kognitiivisia tutkimuksia.

4.2 Yksittäisen opiskelijan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti opiskelijan tueksi silloin, kun hänen huolta herättävän tilanteensa varhaiseen selvittelyyn ja hoitamiseen tarvitaan eri alojen asiantuntijoita ja etenkin silloin, kun tarvitaan monialaista yhteistyötä opetushenkilöstön ja opiskeluhuollon palvelujen henkilöstön välillä. Monialaisuudella tarkoitetaan sitä, että paikalla on eri ammattiryhmien edustajia opetushenkilöstöstä ja opiskeluhuollosta sekä tarvittaessa muista lapsiperheiden palveluista.
Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskeluhuollon toimija, joka havaitsee monialaisen opiskeluhuollon tarpeen. Opiskelijalta ja/tai huoltajalta tulee aina pyytää suostumus monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumiselle. Monialainen asiantuntijaryhmä muodostetaan oppilaitoksen opetushenkilöstön, opiskeluhuollon eri toimijoista sekä mahdollisista muista keskeisistä toimijoista (esim. sosiaalitoimi, nuorisotoimi, erikoissairaanhoito, poliisi) aina tapauskohtaisesti ja kokoonpanoltaan kulloisenkin yksittäisen opiskelijan tarpeen mukaisesti.

Ennen kuin opiskelija tai huoltaja antaa suostumuksensa, on varmistuttava, että häntä on informoitu asianmukaisesti ryhmän toimintaperiaatteista sekä siitä, että asiantuntijaryhmän jäsenillä on oikeus ilmaista toisilleen ~~kaikki~~ asian hoitamisen kannalta välttämättömiksi katsomansa salassa pidettävätkin tiedot sekä oikeus konsultoida muita asiantuntijoita. Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenet voivat myös tarpeen mukaisesti vaihtua asian edetessä. Tällöin uusien jäsenten osalta on saatava opiskelijan tai huoltajan suostumus kuten perustamisvaiheessa.

4.3 Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Oppilaitoksessa monialaisen asiantuntijaryhmän tapaamisen sisältö kirjataan vastuineen opiskeluhuoltokertomuksen omaan kansioon ja se säilytetään kahden lukon takana oppilaitoksen esihenkilön määrittelemässä paikassa. Opiskeluhuoltokertomuksen kirjaa asiantuntijaryhmän koollekutsuja.
Opiskeluhuoltorekisterin vastuuhenkilö on rehtori tai päiväkodin johtaja.

Liite 17: Opiskeluhuoltokertomus

4.4 Laajaan terveystarkastukseen liittyvät toimintakäytänteet

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opiskelijan hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja terveydentilan arvioimisen lisäksi huoltajien ja koko perheen hyvinvoinnin selvittely kokonaisvaltaisesti. Terveystarkastukseen kutsutaan mukaan opiskelijan molemmat huoltajat. Tarkastusta varten opiskelija täyttää terveyskyselylomakkeen ja vanhemmat terveystarkastuksen esitietolomakkeen. Asetuksen 338/2011 (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta) 7 §:n mukaisesti laajaan terveystarkastukseen sisällytetään huoltajan kirjallisella suostumuksella opettajan arvio opiskelijan oppimisesta, kehityksestä ja hyvinvoinnista oppilaitoksessa.

Ennen tarkastusten alkua käytävä yleisen tason keskustelu luokan tilanteesta opettajan ja opiskeluhuoltoryhmän välillä on hyödyksi ohjaamaan terveystarkastusten sisältöä olennaisiin asioihin. Terveystarkastusten jälkeen terveydenhoitaja voi antaa yhteenvedon sovituista asioista luokanopettajalle sekä opiskeluhuoltoryhmälle.
Laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan kaikki edellä mainitut kyselyt ja niissä esille tulevat asiat käydään läpi opiskelijan ja huoltajien kanssa. Opiskelijan tuen ja avun varmistamiseksi laajojen terveystarkastusten kokonaisarvioista ja jatkosuunnitelmista siirretään tarvittavaa tietoa muille opiskelijan kanssa työskenteleville opiskeluhuollon toimijoille, opettajalle tai muille tahoille. Tietojen luovuttaminen kouluterveydenhuollosta tapahtuu aina tietosuojalainsäädännön mukaisesti: kirjallisella suostumuksella tai lakiin perustuen (esim. perusopetuslaki ja lastensuojelulaki).

4.5 Opiskelijan opetuspäivän aikainen lääkitys

Esi- ja perusopetuksessa:
Huoltajien velvollisuus on kertoa oppilaitoksen henkilöstölle alaikäisen opiskelijan sairauksista ja niiden hoidosta. Jos opiskelijan sairaus aiheuttaa erityisjärjestelyjä, sovitaan niistä aina yksilökohtaisesti hoitoneuvottelussa. Hoitoneuvotteluun osallistuvat huoltajien sekä opettajan ja avustajan lisäksi tarvittaessa erikoissairaanhoidon edustaja. Jos sairaus edellyttää tai muuten opiskelijalle annetaan lääkettä esi- tai perusopetuksessa, lääkkeen antamisesta laaditaan sopimus lääkehoidon toteuttamisesta (lääkehoitosuunnitelma). Huoltaja sitoutuu toimittamaan oppilaitokseen ajantasaiset lääkitys- ja hoito-ohjeet sekä opiskelijan hoidossa tarvittavat lääkkeet ja hoitotarvikkeet.

4.6 Tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kun on olemassa vaara, että opiskelijan tai muun henkilön turvallisuus kärsii väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen johdosta tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan

häiritsevän käytöksen vuoksi, voidaan opiskelijalta evätä osallistuminen opetukseen kuluvan ja sitä seuraavan opetuspäivän ajaksi.

Päätöksen opetuksen epäämisestä tekee rehtori. Epäämispäätöksen yhteydessä rehtori tarjoaa aina opiskelijalle opiskeluhuollon palveluita. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus (virkavelvollinen henkilö). Opiskelijalle laaditaan suunnitelma, joka tukee opetukseen paluuta. Suunnitelma tehdään yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Suunnitelmasta vastaa erikseen rehtori sekä luokanopettaja/luokanvalvoja yhdessä opiskeluhuollon kanssa.

5. YHTEISTYÖ OPISKELIJOIDEN, HUOLTAJIEN SEKÄ OPPILAITOKSISSA TYÖSKENTELEVIEN JA MUIDEN YHTEISTYÖTAHOJEN KANSSA

5.1 Opiskelijoiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen

Janakkalan kunnan opiskeluhuoltosuunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä oppilaitoksen henkilöstön, lasten ja nuorten, huoltajien ja opiskeluhuollon ammattilaisten kanssa. Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kokoontuu suunnittelemaan ja arvioimaan toimintaa säännöllisesti.

Yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyössä huomioidaan opiskelijoiden ja huoltajien osallisuus. Tavoitteena on, että he kokevat yhteisöllisen työn merkityksellisiksi, yhteisöä ja kasvuympäristöä vahvistavaksi. Osallisuudessa hyödynnetään erityisesti opiskelijoiden ajatuksia ja toiveita niistä konkreettisista toimenpiteistä, joita oppilaitoksessa tehdään yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden saavuttamiseksi.

5.2 Oppilaitoksen opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyössä

Janakkalassa rehtori tai päiväkodin johtaja vastaa, että henkilöstö perehtyy ~~yhteisöllisen~~ opiskeluhuoltosuunnitelman tavoitteisiin ja toteutustapoihin sekä rooliinsa ja velvollisuuksiinsa opiskelijan hyvinvoinnin vahvistamisessa.

5.3 Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö perusopetuksen oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Esi- ja perusopetuksessa opiskeluhuollon toimijoiden yhteistyö toteutuu opiskelijan yksilöllisten tarpeiden ja tilanteen vaatimassa laajuudessa oppimisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä lakeja ja säädöksiä noudattaen. Oppimisen tuen toteuttamiseksi laadittavan oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laatii opiskelijaa opettavat opettajat tarvittaessa erityisopettajan kanssa. Tarvittaessa arviota ja suunnitelmaa laadittaessa voidaan konsultoida opiskeluhuoltoa. ~~Oppimäärää rajattaessa koulupsykologin kannanotto on erittäin tarpeellinen.~~

Sairaalaopetusta järjestetään Hämeenlinnassa tai Tampereella erikoissairaanhoidossa. Sairaalakoulun henkilöstöä on myös mahdollista konsultoida.

5.4 Yhteistyö muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Janakkalan kunnassa pyritään aktiiviseen yhteistyöhön lähiympäristön toimijoiden kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja koko yhteisön osallistamiseksi turvallisen kasvuympäristön rakentamisessa. Tärkeitä yhteistyötahoja ovat muun muassa vanhempainyhdistykset, Janakkalan kunnan nuorisopalvelut, Janakkalan kunnan kotoutumispalvelut, Janakkalan seurakunta ja paikalliset harrasteseurat.

Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös eri viranomaisten kanssa kuten poliisin, sosiaalityön, terveydenhuollon toimijoiden kanssa.

5.5 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Rehtori ja päiväkodin johtaja huolehtivat siitä, että huoltajia tiedotetaan opiskeluhuoltotyön periaatteista ja toimintatavoista sekä opiskeluhuollon Oma Hämeen työntekijöistä ja siitä, miten huoltaja, lapsi tai nuori voi tavoittaa opiskeluhuollon ammattilaisen.

Huoltajia tiedotetaan oppilaitoksen yhteisöllisen opiskeluhuollon periaatteista, tavoitteista ja toimintatavoista. Huoltajille kerrotaan, miten he voivat osallistua yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön.

6. SUUNNITELMAT OPISKELIJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ SEKÄ KRIISISUUNNITELMA

6.1 Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Suunnitelmat löytyvät oppilaitosten turvallisuussuunnitelmista. Esiopetuksen osalta kiusaamisen ennaltaehkäisemisen materiaali löytyy toimipaikkakohtaisista perehdytyskansiosta. Janakkalan kunnan esiopetussuunnitelmaan 1.8.2026 on kirjattu lukuun 6.4 suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

6.2 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Toimintaohjeet löytyvät oppilaitosten turvallisuussuunnitelmista.

Lisäksi kunnassa on käytössä tehostetun nuorisotyön toimintamalli, jossa nuorisotyön menetelmiä hyödynnetään kaikissa nuoria koskevissa kriiseissä. Kriisin kohdatessa nuorisotyö jalkautuu tarvittaessa oppilaitoksiin opetuspäivän aikana ja nuorisotila avataan välittömästi opetuspäivän jälkeen. Tällä taataan nuorille turvallinen paikka kriisin kohtaamiseen yhdessä luotettavien aikuisten kanssa. Tehostettu nuorisotyö toimii yhteistyössä oppilaitosten sekä tarvittaessa seurakunnan kanssa. Tehostettu nuorisotyö alkaa välittömästi kriisin sattuessa ja jatkuu 1-5 päivän ajan. Tehostetusta nuorisotyöstä ja sen käynnistämisestä vastaa kunnassa erityisnuorisonohjaaja.

Kriisitilanteissa oppilaitoksen kriisiryhmän tueksi on mahdollisuus kutsua opiskeluhuollon toimijoista koostuva opiskeluhuollon alueellinen kriisitiimi.

Kriisitiimin tehtävänä on auttaa oppilaitoksen kriisiryhmää toimimaan kriisissä kriisisuunnitelman mukaisesti. Kriisitiimi voi tulla oppilaitoksen oman kriisiryhmän työn tueksi tilanteissa, joissa kriisiryhmän oma työ ei riitä: tarvitaan tukea kriisityön suunnitteluun ja organisointiin; tarvitaan enemmän avointa vastaanottotyötä tai jalkautuvaa työtä tekeviä; tarvitaan enemmän yhteisöllistä kriisityötä; kriisiryhmä on esteellinen hoitamaan tehtävää. Rehtori (tai hänen määräämänsä henkilö, esim. kriisiryhmän jäsen) on puhelimitse yhteydessä kyseisen oppilaitoksen opiskeluhuollon lähijohtajaan tai kriisitiimin jäseneen ja pyytää alueellisen kriisitiimin tukea kriisitilanteen hoitamiseen.

6.3 Turvallisuuskasvatus

Janakkalan kunnassa on laadittu varhaiskasvatuksesta lukioon ulottuva Arjen turvallisuus -opetuspaketti, johon on koottu turvallisuuskasvatuksen keskeiset sisällöt ja niiden jatkumo opiskelijan ikätaso huomioiden.

Arjen turvallisuus -opetuspaketti

6.4 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Esiopetuksessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ovat toimipaikkakohtaisia. Perusopetuksella ja lukiokoulutuksella on yksi yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Janakkalan koko kunnan toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma astui voimaan 1.1.2026.

LIITTEET

Liite 1: Opiskeluhuollon tiedote esioppilaiden huoltajille
Liite 2: Opiskeluhuollon ohje esiopetuksen henkilöstölle
Liite 3: Esiopetus: Esiopetuksen poissaolon portaat
Liite 4: Perusopetus: Säännöllisen koulunkäynnin tukemisen ja turvaamisen malli
Liite 5: Lukio: Säännöllisen opiskelun tukemisen ja turvaamisen malli Janakkalan lukiossa
Liite 6: Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vuosikello
Liite 7: Alakoulusta yläkouluun, yhteistyön vuosikello
Liite 8: Esi- ja perusopetus: Tiedonsiirtolupalomake
Liite 9: Lukio: Tiedonsiirtolupalomake
Liite 10: Janakkalan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma
Liite 11: Janakkalan resilienssin vahvistamisen malli
Liite 12: Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhuolto
Liite 13: Perusopetuksen yhteisöllinen opiskeluhuolto
Liite 14: Lukion hyvinvoinnin vuosikello
Liite 15: Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteet 2026 – 2028
Liite 16: Turvallisemman tilan periaatteet
Liite 17: Opiskeluhuoltokertomus